POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

VEČERNIK

Leto XIII. Štev. 174 | TELEFON: UREDNIŠTVA 25-67, UPRAVE 28-67, POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409 | Maribor, sreda 2. avgusta 1939 | NAROČNINA NA MESEC: Prejeman v upravi ali po pošti 14 din, dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din | Cena din 1·—

Umor poveljnika španske garde

Povelinika nacionalistične garde Gaberdona so ubili iz zasede republikanci v bližini Talavere — Novo nevarno gibanje med španskimi republikanci — Razdor med Francom in generali, ki zahtevajo odstranitev notranjega ministra in novo notranjo ter zunanjo politiko

MADRID, 2. avgusta. Agencija Havas poroča: Po španskem uradnem poročilu je »neka banda rdečih« napadla tri kilometre daleč od Talavere poveljnika španske nacionalistične garde in madridskega policijskega inspektorja generala Gaberdona. Napadalci so napadli poveljnika s streli iz zasede, ko se je peljal mimo v avtomobilu. Poveljnik Gaberdon in njegov šofer Dies sta bila takoj mrtva.

NOVO DVIGANJE REPUBLIKANCEV.

PARIZ, 2. avgusta. Položaj v Španiji postaja vedno bolj napet in nejasen, ker se zdi, da skušajo izkoristiti nesoglasja, ki so nastala med zmagovitimi nacionalisti, tudi republikanci, ki se zopet dvigajo. Posebno resen je položaj v Asturiji in na Baskiškem. Ponekod stopajo na stran republikancev s svojimi simpatijami tudi vojaki, ki so nezadovoljni zaradi znižanja porcij hrane in mezd. Povsod so se pojavili letaki, ki napovedujejo skorajšnji izbruh protirevolucije. V Bilbau so morale falangistične čete razorožiti redno vojsko, med katero se je širil upor. V Asturiji se kljub demantijem iz Burgosa nemiri nadaljujejo.

SOLIDARNOST GENERALOV.

Iz vladnega tabora samega je bilo mogoče izvedeti, da so se vsi generali in ostali višji častniki solidarizirali z generalom Queipo de Llano in Yaguem in soglasno zahtevajo, da se sestavi nova vlada, iz katere mora na vsak način notranji minister Serrano Suner, zet generala Franca. Generali zahtevajo spremembo notranje in zunanje politike. V notranji politiki so proti vsakim fašističnim eksperimentom in za obnovitev monarhije, v zunanji politiki pa proti navezanju Španije na usodo Italije in Nemčije ter za strogo vsestransko nevtralnost. General Franco je bil pod tem pritiskom, ker se boji upora v vojski, prisiljen opustiti nadaljnje postopanje proti generaloma Queipu de Llanu in Yagueju, ki se zopet svobodno gibljeta. Proti odstranitvi ministra Sunera se za enkrat še upira.

ŠPANSKE MEJE ZAPRTE.

Sicer je pa kontroliranje vesti iz Španije zelo težavno, ker so španska oblastva nenadoma popolnoma zaprla špansko-francosko mejo za ves promet. Prav tako so prepovedala vsak uvoz tujih in vsaj izvoz domačih, španskih listov. Že to je pa dokaz, da se v Španiji nekaj dogaja, kar mora biti resnega značaja.

ITALIJANI TRDIJO NASPROTNO.

RIM, 2. avgusta. Havas. Tu se zatrjuje, da je sodelovanje Španije na vojaškem področju z osjo Rim—Berlin dovršeno dejstvo. To se sklepa iz poročila, da se vrše na križarki »Pola« ob priliki sedanjih pomorskih vaj sestanki zastopnikov italijanskega, nemškega in španskega generalnega štaba. To se zdi še toliko verjetneje tudi zaradi prihoda španske vojaške misije k italijanskim vojaškim vajam, ki so se sinoči pričele ob Padu. Misijo vodi general Sanchez Gonzalles.

Angleški in ameriški protest v Tokiu

Angleški veleposlanik in ameriški poslaniški namestnik sta včeraj protestirala proti sovražnemu gibanju na severnem Kitajskem in zagrozila z represalijami — Tokijska pogajanja v brezupnem stanju

TOKIO, 2. avgusta. Reuter. Angleški veleposlanik Craigie je obiskal včeraj japonskega ministrskega predsednika Kata in zahteval v imenu svoje vlade, da se ustavi protiangleško gibanje na severnem Kitajskem, ker bi sicer nastale resne težkoče za nadaljnja angleško-japonska pogajanja. Craigie je zahteval, da se obvesti o tem tudi zunanji minister Arita. Kato je odgovoril, da nima omenjeno gibanje nobenega opravka s pogajanji, ker sta to dve čisto ločeni stvari. Gibanje je spontan izraz ljudske volje, ki pa še ni poseglo tako daleč, da bi ogražalo mir in red. Japonska vlada ni z njim v zvezi in ne more zato ničesar ukreniti. V enaki zadevi je obiskal namestnik ameriškega veleposlanika zastopnika japonskega zunanjega ministra in ga opozoril, da se spreminja protiangleško gibanje na severnem Kitajskem vedno bolj v splošno gibanje proti belcem ter ograža tudi življenje ameriških državljanov. Zahteval je, da stori japonska vlada tu primerne korake.

TOKIO, 2. avgusta. List »Niči Niči« komentira intervencijo angleškega veleposlanika in ameriškega zastopnika zaradi gibanja na severnem Kitajskem in pravi, da je jasno, da sta to storila v imenu svojih vlad, kar nedvomno dokazuje sodelovanje Anglije in USA v vseh vprašanjih Daljnega vzhoda. List dodaja, da so japonski politični krogi skrajno ogorčeni zaradi tega koraka Anglije, ki ga je treba smatrati kot grožnjo Japonski, zlasti v zvezi z dokazom sodelovanja med angleško in ameriško diplomacijo.

TOKIO, 2. avgusta. »Ašahi Šimbun« piše, da so se v zadnjih dneh pojavile gotovo nepremagljive težkoče v pogajanjih med Anglijo in Japonsko v vprašanju valute in srebra v Tiencinu. Japonska odločno zahteva, da se ji izroči vse srebro, ki je naloženo v bankah v koncesiji in da se razveljavi obtok kitajske valute, dočim vztraja Anglija pri tem, da je to srebro last vlade v Čungkingu. Anglija sicer priznava sedanji položaj na Kitajskem, vztraja pa pri tem, da ne more storiti ničesar, kar bi imelo značaj neprijateljstva nasproti Čungkingu. Ta nesoglasja so sedaj privedla do tega, da se pogajanja stalno odgajajo. Tudi za danes napovedanega sestanka ne bo.

ŠANGHAJ, 2. avgusta. Stefani. Japonski tiskovni urad je v posebnem komunikeju naglasil, da so bili zadnje čase zelo tesni stiki med sovjetskimi in angleškimi konzulati na Kitajskem. Angleške konzularne oblasti so stopile v Šanghaju v zvezo z ruskimi ter se zedinile na skupen postopek glede podpore kitajskih čet, ki vpadajo v zasedeno Kitajsko in na japonska letališča. Tudi je posebna vsota kitajskega denarja določena za podporo sovjetskih konzulatov in njihove akcije proti Japoncem.

Sporazum stvarno dosežen

OPTIMISTIČNO KOMENTIRANJE POŠILJANJA ANGLEŠKE IN FRANCOSKE VOJAŠKE MISIJE V MOSKVO V ANGLEŠKEM TISKU. GLAS IZ MOSKVE.

LONDON, 2. avgusta. Angleški tisk ugotavlja več ali manj soglasno, da je sklep o odpošiljatvi angleške in francoske vojaške misije v Moskvo najboljši dokaz, da sporazum med Veliko Britanijo, Francijo in sovjetsko Rusijo stvarno že obstaja in da so najboljši tudi izgledi, da bo v najkrajšem času še formalno sklenjen in podpisan.

MOSKVA, 2. avgusta. Sovjetska brzojavna agencija je sinoči sporočila, da je eden glavnih vzrokov zaviačevanja angleško-francosko-ruskega sporazuma ta, da ima angleška formula definicije indirektnega napada nedostatek glede določevanja napadalca. Komentirajoč Buttlerjev govor v parlamentu o tem vprašanju, pravi med drugim: Vprašanje ni v tem, ali naj se ali naj se ne upošteva neodvisnost baltskih držav, ker sta že obe stranki pristali na zadevne garancije, ampak v tem, čemu se ustvarjajo težkoče z nejasno angleško formulo o indirektnem napadalcu?

Druga imperialistična vojna se je dejansko že pričela

MOSKVA, 2. avgusta. Sovjetski tisk je posvetil včerajšnje uvodnike 25-letnici vstopa carske Rusije v svetovno vojno. V zvezi s tem se bavi »Pravda« s sedanjim mednarodnim položajem in pravi, da se je druga imperialistična vojna dejansko že začela. Ta vojna se bo bila za obrambo narodne svobode pred napadom agresivnih držav. Rusija sama nima nobenih osvajalnih namenov, ako bo treba, bo pa branila nedotakljivost svojih mej. Rusija vodi politiko miru, a se zna tudi vojskovati.

Poostreno razmerje med Romunijo in Madžarsko

BUKAREŠTA, 2. avgusta. Včeraj so bila v Sinaji prekinjena romunsko-madžarska trgovinska pogajanja. Prekinitev je v zvezi z obmejnim incidentom na Tisi v nedeljo. Incident je nastal med madžarskimi splavarji in romunskimi mejnimi stražniki in se je z obeh strani streljalo. To je razmerje med obema državama še poostrilo.

Zapiski

General Pariani

Pod vrhovnim nadzorstvom šefa glavnega gen. štaba Pariania, so se pričele včeraj ogromne vaje italijanske vojske v zahodnem delu Padske nižine ter gorovju povirja reke Pada, ki tvori mejo med kraljevino Italijo in republiko Francijo. Pri teh vajah sodelujejo vse suhozemske bojne edinice, in nekateri trdijo, da se jih udeležuje milijon mož. — Uradno doslej število sodelujočih še ni bilo objavljeno. Prav tako še niso bile ne potrjene in ne demantirane vesti, da so pritegnjene k njim tudi specialne čete nemške vojske, ki so bile baje prepeljane v zadnjih dneh v Italijo čez Brenner. — Uradno potrjujejo samo, da sodeluje precej številna delegacija nemških generalštabnih častnikov. V zvezi z vajami suhozemskih čet so pa seveda tudi vaje letalstva kot pomožne bojne sile. General Pariani in njegov štab hočeta preizkusiti organizacijo in udarnost italijanske suhozemske vojske za primer vojne na tem odseku. Sicer so pa v teku ogromne vojaške vaje tudi v Nemčiji, Angliji, Rusiji in drugod, ali pa se pripravljajo za prihodnje tedne. Po Evropi se razporejajo in vežbajo milijoni vojakov.

Novo nemško zemljepisje

Kakor posnemamo po nemških listih, bodo v Nemčiji izdali nove zemljepisne atlase in knjige, ki bodo ustrezale novim nacionalnosocialističnim načelom. Zemljevidi Nemčije bodo razširjeni tudi preko mej čez »nemško kulturno ozemlje«. Dosedanje različne barve, ki so kazale posamezne nemške dežele v okviru države, bodo zaradi vzgoje k edinstvu izginile. Narodnostni in jezikovni zemljevidi sosednih držav in vse Evrope bodo spremenjeni po načelu, da ni jezik prebivalstva odločilen za narodno pripadnost, ampak je merodajno le politično prepričanje prebivalstva. Nemška krajevna imena se bodo uporabljala dosledno in izključno tudi za mesta, vasi, reke, gore itd. v drugih državah, samo posebno pomembni kraji bodo dobili v oklepaju tudi ime, ki se uporablja v državi, katerim pripadajo. Slovanska imena se bodo pisala po nemškem pravopisu.

Italijanska sodba o Daljnem vzhodu

V »Giornale d'Italia« piše Gayda, da nikakor ni tako gotovo, da si je Anglija s svojo kapitulacijo zagotovila nevtralnost Japonske v eventualni evropski vojni. Dosti bolj verjetno je, da bo Japonska tako vojno izkoristila še za nove akcije v Aziji in drugod ob Tihem oceanu, ki bodo, čeprav samostojne, vendarle služile v korist Italiji in Nemčiji.

Velemesta sovjetske Rusije

Po podatkih novega ljudskega štetja ima sovjetska Rusija sedaj 11 mest z nad pol milijona prebivalcev. Tako imajo sedaj: Moskva 4,137.018 (leta 1926 pa le 2,029.425), Leningrad 3,191.304 (1,690.065) Kijev 846.293 (513.637), Harkov 833.432 (417.342), Baku 809.347 (453.333), Gorki (Nižnij Novgorod) 644.116 (222.356). Odesa 604.223 (420.867), Taškent 585.005 (323.613), Tiflis 519.175 (294.044), Rostov 510.253 (308.103) in Dnjepropetrovsk 500.662 (236.717) prebivalcev. Izmed ostalih mest jih ima 71 nad 100.000 in 92 nad 50.000 prebivalcev. V mestih živi sedaj v sovjetski Rusiji nad 50,000.000 ljudi.

Maribor, 2. avgusta.

Med poljskimi in nemškimi listi se bije že nekaj mesecev oster boj o obojestranskem »življenjskem prostoru«, ki se stalno stopnjuje. Nemške zahteve po Gdansku in poljskem Pomorjanskem so vzbudile na poljski strani še radikalnejše zahteve po vseh tistih sedaj nemških pokrajinah, ki so kdaj v zgodovini, čeprav le mimogrede, pripadale Poljski, ali pa so bile v preteklosti poseljene s Slovani. Med te pokrajine štejejo Poljaki vso Vzhodno Prusijo, Gdansk, Šlezijo, nemško Pomorjansko in vse ozemlje do bližine Berlina, ob morju pa do Stetina in s tem do Danske. »Poljska mora dobiti široko morsko obalo in odriniti Nemčijo popolnoma od Vzhodnega morja!« to je geslo, ki ga ponavljajo zadnje čase tako poljski listi kakor poljski politiki.

Urednik v Poznanju izhajajoče revije »Teczna«, dr. Kisjelewski, je napisal v svojem časopisu, da »stoji Evropa pred neizbežnim potresom, ob katerem se bo pokazalo, da niti materialistični nemški nacionalni socializem niti zahodni brezverski liberalizem ne bosta v stanu, da bi uredila sožitje evropskih narodov. Takrat bo nastopila Poljska in prinesla v razmrcvarjeni evropski prostor mir in pravičnost.« Znani »Kurjer Warszawski« pa pravi o tej novi »poljski« ureditvi Evrope še bolj konkretno, »da bodo bodoče meje držav urejene tako, da ne bodo nikoli več mogoča nobena presenečenja, kakor so bila po prvi svetovni vojni.« Kako naj bi bile te meje urejene, prikazujejo razni zemljevidi, ki krožijo po Poljskem v velikih množinah. Na teh zemljevidih so zarisane nove poljske meje po gori omenjenih aspiracijah, a tudi meje nekaterih drugih srednjeevropskih držav. Predvsem je na njih zarisana Češkoslovaška, kakor si jo Poljaki zamišljajo. Zemljevidi jo kažejo povečano zlasti proti jugu, tako da bi segala do Semmeringa. Zraven je dodano besedilo o »slovanski barieri od Balta do Jadrana«, dočim bi se Švica razširila čez Tirolsko, da bi popolnoma oddelila Nemčijo od Italije in ne bi imeli sedanji velesili osi več skupne meje.

Poljaki utemeljujejo te svoje načrte s tem, da so v vseh pokrajinah, ki naj bi bile odcepljene od Nemčije, prebivali nekoč Poljaki ali drugi Slovani in so slovanskega porekla po veliki večini tudi še vsi sedanji njihovi prebivalci. Pri tem razpravljajo tudi že o vprašanju, kako naj bi se ti kraji zopet poslovanili, in sicer deloma že takoj, deloma pa v najdoglednejši bodočnosti. Predvsem računajo z odselitvijo ljudi, ki niso navezani na posest nepremičnin in na izselitev ali razselitev tudi vsega tistega sedanjega prebivalstva, ki živi v določenem pasu za predvidenimi novimi mejami. Poljaki imajo v svetu dva do tri milijone svojih ljudi, posebno v Ameriki, ki bi se morali vrniti in poseliti kraje in pokrajine, ki bi si jih prilastili. Enak postopek predlagajo za Sudete in ostale pokrajine, ki naj bi se pridelile drugim državam. Otroci preostalih prvotnih prebivalcev naj bi se vzgojili v posebnih državnih zavodih, v katerih bi jih poučili, da so bili njihovi predniki nekoč Poljaki, odnosno Slovani. Mimo tega določajo še razne druge podrobnosti, tako da moremo govoriti že o celi literaturi, ki je nastala s tem v zvezi.

V Nemčiji spremljajo seveda budno vse te pojave na Poljskem, in nemški listi jih stalno beležijo in primerno tolmačijo. Splošna sodba nemškega tiska je, da so Poljaki izgubili do zadnjega vso razsodnost in sploh ne vedo več, kaj počenjajo v svojem megalomanstvu in germanofobstvu. To je, pravijo, najlepši dokaz, da so v resnici Poljaki tisti, ki ogražajo evropski mir in pehajo Evropo v novo katastrofo. Sicer se pa Nemčija teh »blaznih poljskih fantazij« ne boji, ker se preveč zaveda svoje moči in se preveč trdno zanese na svojo vojsko, ki je danes najmodernejša in najmočnejša na svetu in zato nepremagljiva. Ako Poljska res izzove vojno, potem jo bodo kmalu minile vse take in podobne skomine. Nemci bodo Poljake temeljito iztreznili in spametovali. Toda tedaj naj se ne pritožujejo, ako bodo doživeli četrto delitev Poljske.

Pri tem se Nemci znova vračajo k svojim starim ukrajinskim načrtom, samo da tokrat brez računov s sovjetsko Rusijo. Na delu je akcija, ki se vodi v glavnem iz Berlina, a deloma tudi iz sedanje Prage in pri kateri sodeluje celo bivši ministrski predsednik bivše Karpatske Ukrajine, msgr. Vološin. Namen te akcije je ustanovitev Male Ukrajine, ki naj bi nastala iz ukrajinskega ozemlja sedanje Poljske in bivše Karpatske Ukrajine z glavnim mestom Lvovom. Tej Mali Ukrajini bi bili pridruženi tudi tisti sedaj poljski predeli, v katerih žive Belorusi. Tako vidimo, da se kujejo na obeh straneh najradikalnejši načrti.

-r.

Madžarski manjšinski zakon

DEBATA O TEM ZAKONU V BUDIMPEŠTANSKEM PARLAMENTU NUDI ZANIMIV VPOGLED V RAZMERJE MED MADŽARSKO IN NEMČIJO.

BUDIMPEŠTA, 2. avgusta. Včeraj je bila v madžarskem parlamentu debata o manjšinskem zakonu, ki se je razvijala mestoma zelo burno. Med debato je izjavil notranji minister Keresztes-Fischer, da ne bi smela nobena država dovoliti, da bi se njeni državljani mešali v notranje zadeve kake druge države. Vsaki državi, tako tudi Madžarski, grozi nevarnost, ako se njeni v drugo državo pobegli državljani lotijo rovarjenja in agitacije proti njej. Pri tem je Keresztes-Fischer mislil zlasti na madžarske državljane nemške narodnosti in njihovo agitacijo v Nemčiji. To pa ni ugajalo vodji skupine puščičastih križev, poslancu Hubayu, ki se je vmešal v ministrov govor in trdil, da se madžarski emigranti na Poljskem vdajajo agitaciji proti Nemčiji. Minister je odgovoril, da mu to ni znano in da bo vlada, ako se to potrdi, storila primerne korake, da se to v bodoče prepreči.

Japonski umik iz Kitajske

PO KITAJSKIH VESTEH UMIKAJO JAPONCI SVOJE ČETE IZ OSREDNJE KITAJSKE IN JIH POŠILJAJO V MANDŽURIJO.

ČUNGKING, 2. avgusta. Reuter. Tu vzbujajo največje zanimanje vesti o umiku japonskih čet iz osrednje Kitajske, posebno iz doline srednjega toka Jangceja. Značilno je tudi, da so Japonci izvršili zadnji letalski napad na Čungking ponoči in le z nekaj bombniki, dočim so prihajali prej čez dan v velikem številu. Zdi se, da je tudi namen sedanje ofenzive v južnozahodnem Honanu kriti umik Japoncev iz osrednje Kitajske. Dve diviziji sta bili od tu že prepeljani v Pukao. Zdi se, da bosta odposlani v Mandžurijo. Japonci se boje, da ne bi zatekli novi mednarodni dogodki njihovih čet v osrednji Kitajski, daleč proč od glavnih vojnih baz.

Pariani o vojaških vajah

NAMEN SEDANJIH OGROMNIH ITALIJANSKIH VAJ JE PREIZKUSITI NOVO TEORIJO ITALIJANSKEGA VOJSKOVANJA.

MILAN, 2. avgusta. Stefani. Državni podtajnik v vojnem ministrstvu in šef italijanskega generalnega štaba general Pariani, sta sprejela tuje novinarje, ki bodo prisostvovali manevrom. Pariani je novinarjem dejal, da bodo imeli ti manevri pred vsem nalogo, preizkusiti novo teorijo italijanskga vojskovanja, katere cilj je, da čim preje razbije sovražno fronto. Z naglim udarnim sunkom je treba izkoristiti vse prednosti, da se sovražnik že od početka uniči. Pariani je poročevalcem razvil potek manevrom in jih seznanil s funkcioniranjem motoriziranih kolon, pred vsem pa z avtomobili, v katerih so nameščene pisarne in spalnice. Vse čete imajo radio-poročevalsko službo, ki bo skrbela za obveščanje in vzdrževanje moralnega duha med vojaki. Nekateri vozovi se lahko izpremene v kapelice in sanitetna obvezovališča. Za modernizacijo italijanske armade se mora Italija zahvaliti Mussoliniju, je naglasil Pariani. Vodja Italije posveča vso skrb motoriziranim oddelkom. Pariani je zvečer priredil v prostorih štaba večerjo na čast tujim udeležencem manevrov.

Nov Rooseveltov poraz

WASHINGTON, 2. avgusta. Kongres je danes odklonil Rooseveltov zakonski predlog o posojilu, namenjenem za pomoč poljedelcem. Ko je Roosevelt o tem izvedel, je dejal novinarjem: Ta sklep bo stal davčne obvezance nekaj sto milijonov dolarjev. Veliko število tovarn bo namreč primoranih, da bodo prenehale obratovati, število brezposelnih se bo povišalo, kar vse bo šlo na račun fonda za pomoč nezaposlenim. Kongres ima vso pravico, da dela tako, ali ne sme kritizirati tistih, ki so s tem oškodovani in se bodo poslužili svojih pravic, ko bodo izvedeli imena poslancev, ki so glasovali proti predlogu.

Ruska žetev ne bo manjša kot lani

MOSKVA, 2. avgusta. Havas. V Ostankinu blizu Moskve je danes Molotov odprl v navzočnosti ljudskih komisarjev, Litvinova, angleškega veleposlanika Seedsa in Stranga poljedelsko razstavo. V svojem govoru je Molotov poudaril, da je po vesteh, ki obetajo drugod manjšo žetev kakor lani, tem razveseljivejša ugotovitev, da žetev v Rusiji letos ne zaostaja za lansko, ki je bila prav dobra.

POLKOVNA SLAVA KRALJEVE GARDE

BEOGRAD, 2. avg. Prvi pehotni polk kraljeve garde slavi danes svojo polkovno slavo. Svečanosti je v imenu kralja prisostvoval general Simović, navzočni so bili poveljnik kraljeve garde Stojanović, poveljnik Beograda in mnogi drugi odličniki.

Pred sporazumom med Mehiko in USA

WASHINGTON, 2. avg. Reuter. Mehiški poslanik je pri današnji avdienci izročil Rooseveltu pismo, v katerem navaja mehiški predsednik republike osebno pred loge za rešitev vprašanja črpanja mehiških petrolejskih vrelcev. Poslanik je po avdienci dejal, da se bo skoro našel nov izhod za rešitev nadaljnje eksploatacije mehiškega petroleja po ameriški družbi.

TERITORIALNA SPREMEMBA V AFRIKI.

PRETORIA, 2. avgusta. Reuter. Zveza Južne Afrike je danes prevzela administrativno kontrolo 40 milj širokega pasu med Behuano in Angolo. Tako je odprta pot bivši nemški Južnozahodni Afriki v reki Sambezi. Koridor je v glavnem brez vode in ne predstavlja nobene vrednosti. Izprememba je teritorialnega značaja in nima političnega ozadja.

NOVO BOJNO LETALO

NEW YORK, 2. avg. Havas. Danes so napravili prvi poizkusz novim tipom bojnega letala, imenovanim »Zračna trdnjava«. Letalo se je dvignilo v Kaliforniji 7650 m visoko in je letelo v tej višini s hitrostjo 400 km na uro.

ENKRAT TUDI JAPONCI

TOKIO, 2. avg. Reuter. Rusi so sestrelili na mongolsko-mandžurski meji japonsko letalo. Japonski generalštabni podpolkovnik Šimanuki in stotnik Ikoma sta mrtva.

BREZPOSELNOST V USA

NEW YORK, 2. avg. Reuter. Po statističnih podatkih je bilo v juniju v USA 9,552.000 nezaposlenih. V maju je bilo v Zedinjenih državah 9,976.000, lani v juniju pa 10,959.000 brezposelnih.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo spremenljivo, oblačno in vetrovno vreme. Temperatura bo ostala brez večjih izprememb. Obeta se dež. Včeraj je bila najvišja toplota 2,5, danes najnižja 16,2, opoldne pa 23.

BORZA. Curih, 2. avgusta. Beograd 10, Pariz 11.74¼, London 20.75¼, Newyork 443⅜, Milan 23.30, Berlin 177.85, Praga 15.1750, Sofija 5.40, Varšava 83.40, Budimpešta 87

Domači zapisi

Pogajanja v Londonu

Kakor poročajo »Financiel News« iz zanesljivega vira, so se začela v Londonu pogajanja za večje angleško posojilo jugovzhodnim evropskim državam v znesku 60 milijonov funtov šterlingov. Izven te vsote je v načrtu odobritev posojila Jugoslaviji v znesku 44 milijonov funtov šterlingov.

Obnavljanje radikalne stranke

V beograjskih političnih krogih pričakujejo, da bodo radikalski prvaki, tako Anta Radojević, dr. Laza Marković, Boža Maksimović in dr. z nekaterimi radikalskimi prvaki iz JRZ in JNS izdali proglas na vse bivše radikalske organizacije v državi, s pozivom, da se vsi radikali izjavijo glede obnovitve stare Narodne radikalne stranke. Na osnovi odgovorov, ki bodo prišli iz posameznih okrajev, se bo nadaljevala akcija za obnovitev stranke, ki naj bi tesno sodelovala s Hrvatsko seljačko stranko.

Povratek Bože Maksimovića

V ponedeljek se je vrnil iz tujine bivši minister in radikalski prvak Boža Maksimović. V Beogradu ga je sprejelo večje število njegovih sodelavcev iz raznih okrajev države, posebno iz Bosne. Z njimi je imel Maksimović daljšo konferenco v svoji pisarni na Teraziji.

Agitacija Bogoljuba Jevtića

Bogoljub Jevtić se je vrnil s svoje turneje po Bosni in Črni gori. Po izjavah njegovih sodelavcev, ki jih je dobil naš beograjski dopisnik, ni imel Jevtić na svoji turneji vidnejših uspehov.

Poziv vsem tujim državljanom

Naš beograjski dopisnik je izvedel, da so nadzorne oblasti pozvale vse tuje državljane, ki bivajo v Jugoslaviji več kakor 10 let, da najkasneje do decembra t. l. zaprosijo za jugoslovansko državljanstvo.

Zakaj ne obstaja v Jugoslaviji „slovensko vprašanje"

Na članek pod tem naslovom, ki ga je napisal dr. Ivan Pavičić v »Jugoslavenskem listu« in katerega izvleček smo zabeležili včeraj, odgovarja zagrebški »Obzor« med drugim naslednje: »Šele po zlomu Jevtićevega režima je Slovencem uspelo uresničiti večji del njihovih narodnih in političnih zahtev. Današnje težnje Slovencev so finančnega značaja. Slovenija je ločena od Srbije po Hrvatski, zato Slovenci v etničnem pogledu niso prišli v spore s Srbi. Ni res, kar trdi dr. Pavičić, da Slovenci nimajo svojega vprašanja. So slovenski listi, n. pr. tednik „Slovenija", ki neprestano piše o slovenskem vprašanju. Tudi ljubljanske punktacije so bile izraz slovenskega vprašanja. Slovenci so šele po prevratu lahko razvili svojo narodno individualnost, Hrvati jo imajo že tisoč let nazaj. Pomešanost s Srbi, kot jo imajo Hrvati, Slovenci nimajo, interesi Slovencev in Srbov se niso nikoli križali. Glede zadržanja slovenskih politikov do hrvatskega vprašanja je treba počakati. Znano je, da v preteklih 20 letih večina slovenskih politikov ni pokazala razumevanja za hrvatske zahteve in je sodelovala s hegemonisti na račun raznih koncesij. Treba je počakati, da vidimo, v koliko se zdaj slovenski politiki spreobrnili. Da se ima hrvatska politika kaj naučiti od Slovencev, je to, da je vsak najprej samemu sebi najbližji in da ideologije in gesla niso odločilna za dosego ciljev.« List nadalje trdi, da so dali Hrvati mnogo več žrtev za ustvarjanje skupne države kakor Slovenci.

Politiki in njih bogastvo

Politiki — bogataši naj pred svojimi programi in s raznimi obetanji pokažejo ljudem račun o svojem premoženju, kako so prišli do njega, ker so čiste roke v politiki najboljša agitacija, volivcem najsigurnejše zagotovilo. Treba bi bilo mesečne plače in druge dohodke politikov skrčiti na minimum, pa bi videli, da bi se politike lotili le res nesebični in idealni mežje, kakršnih nam je v političnem življenju res tudi treba, piše „Jugoslavenski list".

Novice

70 let narodne borbe laških gasilcev

Ker gre anonimni dopis v »Novi dobi« z dne 21. julija ne toliko na račun dopisnika, kakor pa na upravo gasilske čete v Laškem, oziroma na mene kot predsednika, češ da je bil zadnji članek o laškem gasilstvu, objavljen v »Večerniku« 14. julija, neobjektiven, prosim cenjeno uredništvo, da objavi v gasilskem arhivu dobljene izpopolnitve:

Prva seja pripravljalnega odbora za ustanovitev bivše požarne brambe v Laškem je bila 13. marca 1869. Navzoči so bili po trije zastopniki okrajnega zastopa občine Laško in Sv. Krištof. Ta seja je bila sklicana na pobudo takratnega predsednika okrajnega zastopa Gustava Uhlicha. Med prvimi meceni je bil okrajni zastop, ki je kot prvi votiral v ta namen 500 goldinarjev. V pripravljalnem odboru so bili poleg Uhlicha Franc Tieber, Jakob Laznik, Karl Valentinčič, Konrad Amon, Karl Veber, Jernej Kačič, Josip Zupan, Miha Vorina, Matevž Czerny in Jurij Rozman. Ob ustanovitvi je štelo gasilsko društvo že 14 članov. Načelnik je bil Karl Weber. Kot načelniki so si sledili od 1869 do 1920 Tiber, Weber, Bast, Benedek in Košir. Prvi slovenski načelnik gasilcev je bil Osolin Josip, laški trgovec, ki mu je čez nekaj mesecev sledil pokojni brivski mojster Blaž Zupanc. Leta 1922. je postal načelnik ključavničarski mojster Adolf Majcen, katerega je leta 1931. razrešil takratni župan dr. Roš ter imenoval na to mesto kovaškega mojstra Koširja. Ta pa je to mesto radi izigravanja nekaterih oseb po preteku poldrugega leta odložil. Mesto predsednika gasilcev v Laškem je nato prevzel dr. Roš, poveljniško mesto pa je zasedel ključavničar Josip Šipek. Na rednem občnem zboru 30. januarja 1937 je bil izvoljen za predsednika Franc Gerkman, industrijalec, za poveljnika pa krojaški mojster Franc Peternel.

Da ne pozabim izrednih zaslug posameznih načelnikov, oziroma predsednikov, navajam še sledeče pripombe: Prva brizgalna je bila nabavljena že 1869 po predsedniku pripravljalnega odbora Uhlichu. Pod načelstvom Webra je bila nabavljena štirikolna ročna brizgalna in mehanična magirusova lestva. Raztezalno lestvo so nabavili pod načelstvom Koširja; motorni agregat in prvi avto je bil kupljen pod načelstvom Majcena. Sedanja uprava pod mojim predsedstvom pa je kupila l. 1938. gasilski dom, letos pa nov orodni avto.

V zadnjem »Večernikovem« poročilu so bili namenoma izpuščeni načelniki Weber, Bast, Benedek in bivši predsednik dr. Roš, hoteč s tem preiti z neko pieteto do pokojnih in s prizanesljivostjo do še živečih vse žalostne in z neljubimi spomini prežete dogodke laške gasilske čete. Na željo dopisnika »Nove dobe« pa naj bo tudi temu ustreženo. Posegel bom nazaj v ono turobno dobo narodnega zatiranja, ko so pokojni »zaslužni« švabski in nemškutarski načelniki zlorabljali humanitarno idejo gasilstva ter smatrali »Freiwillige Feuerwehr in Markt Tüfer« kot avantgardo germanske ekspanzije. Da ne bom dolgo žongliral s frazami, preidem k bolečim dejstvom. Ob priliki birmanja v Laškem l. 1897. so zavedni slovenski trški in okoliški možje in fantje postavili pred farno cerkvijo visok mlaj s slovensko zastavo. Takratni župan in gasilski načelnik Weber je dal obč. policaju Kemanu nalog, da ga ponoči podre. Čuječnosti slovenskih mož so moramo zahvaliti, da se je ta nakana izjalovila. Po naročilu omenjenega Webra je policaj razsekal vrata zvonika, ker so slovensko zastavo izobesili nato v cerkvenem stolpu Žilave in borbene slovenske pesti so mu tudi to misel izbile iz glave. Ves besen nad tako nezaslišano upornostjo slovenske »raje« je župan Weber brzojavno iskal vojaško pomoč iz Celja. Vojaška oblast pa mu je odgovorila, da ji je pod častjo reševati lokalne zadevice. V popolni depresiji je Weber prosil pomoč pri okrajnem poglavarstvu v Celju, ki mu je poslalo deset orožnikov. Ti so ugotovili, da je njihova intervencija nepotrebna. Nato je v svojstvu načelnika požarne brambe poslal gasilce z magirusovo lestvo z nalogom, da strgajo s cerkvenega stolpa slovensko zastavo. Seveda se je tudi ta manever žalostno končal: slovenske pesti so tudi tokrat pustile skeleče sledove polomljenih reber.

Prehajam na nepozabne zasluge načelnika Paula Basta. L. 1918. so bile v Laškem občinske volitve. Vloženi sta bili dve listi, slovenska in nemška. Med zelo redkimi slovenskimi volivci je bil tudi tkalski mojster Miha Kranjc, današnji gasilec. Prežet narodnega duha in poln ljubezni do svojega materinega jezika je volil slovensko listo kljub silnemu pritisku s strani takratnega gasilskega načelnika Basta. Zato ga je ta izključil iz gasilske čete, češ da ne razume nemške komande. Pov. Šipek si je stekel zasluge s tem, da je za odhod k edinemu požaru, katerega so gasili pod njegovim poveljstvom (Sv. Lenart), rabil eno uro.

Zaključujem z bivšim predsednikom dr. Rošem. Edine njegove zasluge so bile sledeče: leta 1931. je v svojstvu nadzorne oblasti in kot župan razrešil izvoljeno društveno upravo ter imenoval novo. Za časa svojega predsedovanja je v teku štirih let pomnožil društveno imovino le za 2000 din.

Franjo Gerkman, Laško.

Elektrifikacija Slovenskih goric?

Že večkrat smo utemeljevali v »Večerniku« potrebo po elektrifikaciji Slovenskih goric. V tem smislu je treba v prvi vrsti upoštevati obmejne narodnostno in gospodarsko najbolj zapostavljene kraje.

Vršilo se je že več posvetov in razprav raznih krajevnih in okrajnih odločujočih faktorjev in izdelanih je bilo že več sistematičnih načrtov, po katerih bi se naj razvila elektrifikacija. V glavnem postaja v tem pogledu v zadnjem času največja ovira v zvezi z nabavo električnega toka, ki bi ga naj dajala falska ali velenj. elektrarna. Pogajanja se vlečejo v neskončnost in ne pridejo do zaključka v prvi vrsti radi predragega toka, ki bi ga morali interesenti v začetku ob manjšem številu plačati. Težke socialne razmere obmejnega ljudstva, ki je radi slabih gospodarskih prilik navezano na izseljevanje v tujino, kjer se ubija pri napornem sezonskem delu, kažejo nujno potrebo, da se ustvarijo pri nas novi pogoji gospodarskih pridobitev. Elektrifikacija Slovenskih goric bi bila izhodna pot k izvedbi industrije, ki je dandanes najbolj pomanjkljiva in ki bi zaposlila odvišini, socialno ogrožen delav. stan. Tudi v kulturnem pogledu bi bila elektrifikacij za naše podeželje velikega pomena. Tujski promet bi se razvijal ugodneje. Vsekakor pa bi postala elektrika največja pridobitev prebivalstvu z gospodarskega stališča, ko bi se število interesentov povečalo in s tem bi se pocenila cena toka, ki bi postala cenejša od sedanje petrolejske razsvetljave.

Omenjeni problem kaže iz navedenih razlogov dovolj jasno potrebo po napeljavi elektrike v Slov. gorice, ki bi prinesla nove pogoje blagostanja in napredka doslej narodnostno, gospodarsko in kulturno tako zapostavljenim krajem. Banovina in država naj posvetita v tem pogledu vso pažnjo in omogočita s potrebnimi sredstvi, da pride čimprej do uresničitve prepotrebne elektrifikacije.

Pomanjkanje modre galice

Iz krogov proizvajalcev modre galice smo prejeli naslednji dopis: Širijo se vesti, da v naši državi primanjkuje modre galice, zaradi česar je razumljivo, da se vinogradniki vznemirjajo, posebno še ko se obljubuje zvišanje cen. Pogubnost takega ukrepa je prav lahko oceniti, ko je vsakomur jasno, s kakšnimi težavami se borijo vinogradniki za svoj obstoj. Srečno dejstvo pa je, da so vse te vesti izmišljene. Razširjajo jih v svoje namene razni špekulanti. Nemajhen razlog za širjenje takih tendenčnih vesti jim dajejo na žalost naši gospodarstveniki sami, ki še vedno zahtevajo mnogo dražjo inozemsko galico, ki prav v ničemer ni boljša od domače. Prav ti tuji prekupčevalci in špekulanti radi tega niso niti najmanj interesirani na urejenih razmerah na našem trgu in segajo po vseh možnih sredstvih, da zbegajo neinformiranega kupca. O kakšnem pomanjkanju modre galice v naši državi ni govora, ker imajo vse tovarne modre galice še zadosti velike zaloge. S strani proizvajalcev modre galice doznavamo, da tudi ne obstaja niti najmanjša namera povišanja cen, saj so tudi iste slej ko prej enake.

OPEKARNA V RAČAH V »PLAMENIH«

V Račah so bile gasilske vaje vseh gasilskih čet z Dravskega polja. Napadalni objekt je bila opekarna v Račah. Pri »gašenju« so sodelovali gasilci iz Rač, Frama, Podove, Gorice in Hotinje vasi. Vaje so bile nad vse zadovoljivo izvedene, vodil pa jih je framski tovarnar g. Mirko Kranjc. Gasilske vaje sta se udeležila tudi župni načelnik g. Klemenčič in g. Pšeničnik, oba iz Pobrežja.

o. **Napredovanja v sodni službi.** Za višje pisarniške oficiale 7. skupine so napredovali oficial Anton Kramer in oficial Ernest Požar pri okrajnem sodišču v Celju, oficial Filip Pečovnik in oficial Franc Ferjančič pri okrajnem sodišču v Prevaljah, oficial Janez Žagar pri okrajnem sodišču v Rogatcu in oficial Josip Pinter pri okrajnem sodišču v Ptuju. — Za sodnike pri okrajnih sodiščih so napredovali v 6. skupino sodnik Franjo Gubenšek v Konjicah, sodnik Josip Podboj v Laškem in sodnik Ivan Umik v Dolnji Lendavi.

o. **Razpis del za regulacijo Mure.** Banska uprava je razpisala za izvršitev regulacijskih del ob Muri za 16. t. m., ob 11. uri, javno pismeno ponudbeno dražbo. Proračunska vsota je 8,665.239.50 din. Kavcija za domače podjetnike znaša 87.000 din, za tuje državljane 174.000 din.

o. **Nova železniška postaja** v Gornji Radgoni bo ta mesec popolnoma urejena. Otvoritev bo v drugi polovici avgusta.

o **Ogled gradnje mostu čez Muro pri Petanjcih** priredi Udruženje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, v nedeljo 6. avgusta.

o. **Viničarji napadli čuvaja zaradi fižola in zajcev.** V gozdovih blizu Frama so trije viničarji napadli tamkajšnjega lovskega paznika Antona Keršiča ter ga precej težko poškodovali. Napadli so ga zaradi zajcev, ki so jim požrli fižol.

o. **Dve prometni nesreči v Limbušu.** Pri Limbušu je povozil neki kolesar 8 let staro Štefanijo Vernikovo iz Spodnjega Radvanja. Na občinski cesti blizu Limbuša pa je zavozil neki motociklist v 14-letno Ivano Krmovčevo. Obe poškodovanki sta bili pripeljani v bolnišnico.

o. **Sod je padel na roko** 37-letni viničarki Mariji Lavrenčičevi iz Svečine ter ji zdrobil dlan.

o. **Kolesar povozil dekle.** Vinjeni delavec A. Iv. iz Kozjaka pri Sv. Kungoti je povozil 19 let staro viničarko Marijo Markovo ter ji prizadejal precej hude poškodbe na nogah, da so jo morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

o. **Požar na tovornem vlaku.** Blizu Hoč je v torek zjutraj pričel goreti vagon tovornega vlaka, na katerem so bile natovorjene priprave veseličnega parka tukajšnjega podjetnika Michla. V nevarnosti je bil ves vlak. Škoda znaša okoli 100.000 din.

o. **Dvojni umor na Gorenjskem.** V škofjeloških hribih so našli Frančiško Hribernik in njenega moža Janeza mrtva. Oba sta bila z noži strahovito razmesarjena. Na mizi so našli prazno denarnico.

Celje

c **Na oddih na Dobrno** je prišel vojni minister g. Milutin Nedić.

c **Smrtna kosa.** 35 letni trgovec s preprogami Gjorgje Tadić iz Maribora je prišel v Celje, da bi na Celjski razstavi razstavil preproge. Nastanil se je Pred grofijo 9, kjer je sinoči prenočil. Zjutraj ga je zadela srčna kap in so ga našli mrtvega. - V Gosposki ul. 28. je umrla 28-letna zasebna uradnica Angela Pukmeistrova. — V javni bolnišnici v Celju je umrla 41 letna žena posestnika Frančiška Romihova iz Košnice pri Slivnici pri Celju.

c **Na veseličnem prostoru Celjske razstave** bo nocoj koncert vojaške in neke priznane kmetske godbe. Ne zamudite, zabave bo obilo!

c **Porcijunkula** se je obhajala včeraj in danes pri kapucinih v Celju. Udeležilo se je je mnogo obiskovalcev iz raznih krajev.

c **Uradni dan** Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico se vrši v torek, 8. avgusta od 8. do 12. v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ul. 8.

c **Tujci meseca julija v Celju.** Meseca julija je obiskalo Celje 1188 tujcev, 927 Jugoslovanov in 261 inozemcev. Junija je bilo v Celju 1066 tujcev, lani julija pa 1341.

c **Prostovoljna gasilska četa na Babnem** priredi v nedeljo, 6. avgusta veliko gasilsko slavnost, združeno z blagoslovitvijo novega prapora in z župnim zletom. Praporu bosta kumovala g. minister Snoj in mestni župan g. dr. Alojzij Voršič.

c **Novo sadno sušilnico** bodo zgradili na Frankolovem. Gradila jo bo Gospodarska zadruga. K stroškom sta prispevala Kmetijski odbor in banovina.

c **Kolektivna pogodba** med pekovskimi mojstri in pomočniki je bila včeraj podpisana pri mestnem poglavarstvu v Celju in sicer tako ,da se je ,podaljšala stara kolektivna pogodba za dobo enega leta s spremembo, da bodo mojstri odslej odtrgovali tedensko za hrano samo 70 mesto 100 dinarjev. Tako je sedaj spor med mojstri in pomočniki končan.

c **Modras ga je pičil.** 8 letni posestnikov sin Ivan Bezgovšek iz Trobnega dola pri Laškem je na njivi zlagal snopje. Pri delu ga je v roko pičil modras. Prepeljali so ga v celjsk obolnišnico, kjer so mu nudili pomoč.

c **S slive je padel** v Žečah pri Konjicah sin posestnice Martin Pukl. Pri padcu si je zlomil levo roko v ramenu. Zdravi se v celjski bolnišnici.

c **Na posledicah zastrupljenja** je v javni bolnišnici v Celju umrla 53 letna dninarica Ana Cvetkova iz Nove vasi pri Sv. Juriju ob juž. žel. Vrezala se je v prst, kar je povzročilo zastrupljenje. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico, kjer je na posledicah zastrupljenja umrla.

c **Zopet vlom.** V noči od ponedeljka na torek so neznanci vlomili v Rebernikovo trafiko pri Majdičevi kapeli na Sp. Hudinji pri Celju. Vlomili so vrata iz ceste ter odnesli cigaret in drugega blaga za okrog 1000 dinarjev.

c **Cirkus Bufalo,** del cirkusa Kludski, je došel v Celje in daje zvečer svoje predstave. S cirkusom je združen velik zverinjak.

c **Aretirana je bila** v Celju 24 letna frizerka Vera K. iz Ptuja, ker je lani v oktobru ukradla svoji stanodajalki Amaliji Belina zlato verižico in nekaj perila. Storilko so šele sedaj izsledili in jo zaprli. Zlato verižico so pri njej še dobili.

n. **Pometači stavkajo.** Pometači v Karlovcu niso več zadovoljni s 30 din dnevne plače ter so začeli stavkati. Da se občina reši nepotrebnih skrbi, je sklenila, da bo dala pometanje ulic v zakup zasebniku.

n. **30.000 ljudi ima bolnišnico — nima pa zdravnika.** Poreški okraj v Srbiji ima 30.000 prebivalcev, nima pa nobenega zdravnika. V sedežu okraja v Južnem Brodu so zgradili tudi bolnišnico, vendar bolnišnica zdravnika do danes še ni dobila.

n **Očetovstvo je težka stvar za mladega fanta.** V neki vaši blizu Varaždina je izpil 19 let star fant Viktor Šumiga ocetno kislino, ko mu je prišlo dekle neko jutro povedat, da bo postal oče. Fanta so takoj odpeljali v bolnišnico, kjer so mu rešili življenje.

n. **Požar napravil milijonsko škodo.** V Sunju je uničil ogenj lesno industrijo lesnega podjetnika Fuhrmana. Škoda je milijonska. Istočasno pa je začela goreti v bližini Sunja osnovna šola, ki je prav tako pogorela do temeljev.

— **Vse leto nosiš isto kopalno obleko? Ali te nikoli ne zebe?**

Maribor

Mariborskim ulicam narodno podobo!

Na česte vsestransko utemeljene pritožbe na račun mnogih nedostatkov naše birokratične uprave in mesta vobče moramo se tudi malo pohvaliti in si priznati tudi dobro. Na primer napredek naše ulice. Menda se je malokatero mesto tako naglo pomodernilo in čez noč spremenilo svoje prejšnje večkrat zelo neokusno jodlarsko in rezerlsko lice v prefinjen okus in eleganco, ki jo moramo seveda najčešče plačati precej drago. A napredek je le, ker smo s tem izpodrinili ono vsiljeno šemljenje in ga nadomestili vsaj s času primernim okusom. Če napravimo še en korak dalje in menjamo to svetstvo vsaj vsakotoliko s svojo lastno narodno kulturo; če se bodo vsaj tu pa tam pojavile naše lepe narodne noše ali vsaj tem prikrojeni vzorci, bo naša ulica bolj živahna, živa, pristna, domača. —

Ne vemo, če je na to vplivala ulica, ali je prišlo samo od sebe, a neverjeten in naravnosten rekorden napredek zaznamujejo naše izložbe. Nekatere so naravnost umetniško urejene. To ni tako lahka reč, ker je treba precej dobre volje, smisla in čuta. Danes obstajajo za to posebne šole. Ureditev izložb igra v mestnem življenju veliko vlogo v gospodarskem in estetskem oziru. Treba je našim trgovcem priznati, da so zadnja leta v tem pogledu neverjetno napredovali in je njihova medsebojna tekma njim in mestu v čast.

Mi se tega veselimo in se bomo veselili še bolj, če pojde s tem sporedno tudi tehnika kvalitete in — boljših cen.

Gibanje pekovskih pomočnikov

Pri »Zlatem konju« v Vetrinjski ulici je bilo veliko zborovanje Združenja pekovskih pomočnikov v Mariboru, ki ga je vodil predsednik g. **Plohl.** Sestanka so se udeležili skoraj vsi mariborski pekovski pomočniki, ki vodijo odločno borbo za izboljšanje svojega položaja. Na zborovanju so govorili poleg predsednika še tajnik g. **Zidanšek,** urednik g. **Jelen** in g. **Vidovič.** Vsi govorniki so podarjali potrebo složnega nastopa pekovskih pomočnikov za uresničenje svojih zahtev po kolektivni pogodbi. Omenjali so tudi celjsko stavko pekovskih pomočnikov, ki so moralno uspeli in dosegli vsaj delno izboljšanje. Najbrže bo v Mariboru obrtna oblast sklicala pogajanja med zastopniki pekovskih pomočnikov in mojstrov. Po zborovanju so bile volitve obratnih zaupnikov.

Zelenjava, sadje, perutnina

Na mariborskem trgu je vedno več sadja in perutnine. Jabolka in hruške se prodajajo od 3 do 6 din kg, marelice od 6 do 8 din, breskve od 5 do 12 din, grozdje od 8 do 12 din, črnice liter od 1.50 do 2.50 din, maline liter od 4 do 5 din, grozdičje liter od 2.50 do 4 din, jagode liter od 12.50 do 15 din. Krompirja so pripeljali kmetje na zadnji tržni dan 157 vreč ter so ga prodajali kg od 1 do 2 din; čebule so pripeljali 120 vreč, prodajali pa so jo kg od 3 do 5 din. Kg česna se je dobil za 4 do 6 din, paradižnikov od 5 do 6 din in stročnatega fižola po 6 din. Paprika se je prodajala komad po 1 din, zelje komad po 50 para do 3 din, glavna solata po 50 par do 1.50 din. Dosti je bilo na trgu tudi piščancev, ki so jih kmetice prodajale par po 20 do 60 din, dočim se je cena kokošim sukala od 20 do 30 din.

Darujte za Sokolski planinski dom na Pohorju!

Pristopite k Zadrugi za gradnjo Sokolskega planinskega doma!

Kritika drobnih malenkosti

Grem po Ruški cesti. Ob šoli mi udari v nos smrad, hujši od onega okrog razpadajoče mrhovine. Stopim na nasip ob tabli, ki prepoveduje odlaganje odpadkov in smeti. Roj muh me opozori, kaj vse se kljub prepovedi tam odlaga. Ne morem vzdržati smradu in zbežim. — O tem javnem smetišču se je že parkrat pisalo, a seveda neuspešno, ker se na te »malenkosti« nihče ne ozira, v pasjih dneh, ko pripeka od devetih strani, celó ne. Ni nam prijetno opozarjati na to, kar spada k osnovnim načelom higiene, a če le ni drugače, moramo javno pribiti, da uživamo dovolj drugega smrada in nas ni volja o tem prakticirati šele ob tej javni groblji ob tako prometni cesti. — Prav tako opozarjamo ob tej priliki tudi na obcestni jarek, ki je tudi zasut in ovira odtok vode.

Nezaželeni gosti v parku

Magdalenski park je zelo izpostavljen nezaželenim gostom. Stalno se tamkaj vidijo neki precej sumljivi obrazi mladih delamrznežev s pobalinskim vedenjem in neslanimi in nesramnimi opazkami. Njihova zoprna spakedravščina moti dostojne meščane, ki pridejo semkaj po malo počitka in hlada. Včeraj zvečer je gruča teh pobalinov hodila čez trate in skozi grmovje. Se razume, da se tako skromne nasade kvari. Opozarjamo poklicane na te stalne in nezaželene goste parka.

Odstranite sramoto

Prejeli smo sledeči dopis: »Na Tržaški cesti, tam, kjer se odcepi Ptujska cesta, leži že menda dva tedna v cestnem jarku pred plotom bivše Rosenbergove, sedaj občinske hiše borno pohištvo ubogе družine, ki je bila deložirana, ker se hiša podira. Rodbinski člani so sicer nekje našli zatočišče, pohištvo pa ne more spraviti nikamor, tako da je vse prevlečeno s prahom in blatom. Morda je že tudi kaj zmanjkalo. Nihče se ne gane, da bi ropotijo kam spravil pod streho. Priporočilo za Mariborski teden pohištvo v jarku na eni najprmetnejših točk Maribora prav gotovo ni. Zato je že skrajni čas, da se ta zadeva enkrat uredi in pohištvo nekam spravi, da se ne bo javnost nad tem spodtikala.«

TUJSKI PROMET V PRETEKLEM MESECU

Pretekli mesec je prijavilo na policiji bivanje v Mariboru 1884 tujcev, ki so nočili v mestu skupno 4285 krat. Izmed tujcev je posetilo Maribor 951 Jugoslovanov (2292 nočnin), 755 Nemcev (1710 nočnin), 30 italijanov (72 nočnin), 27 Čehov (60 nočnin), 26 Dancev (26 nočnin), 12 Madžarov (31 nočnin) in 12 Angležev (30 nočnin).

m. **Mariborska tekstilna tvornica,** industrijalec g. Franc Mautner, je daroval za Sokolsko elektrarno in Sokolski planinski dom na Pohorju 10.000 din v okviru podporne akcije mariborskih industrijalcev. b

m. **Iz kaznilniške službe.** Pisarniški pripravnik Stanko Golob z okrajnega sodišča v Mariboru je imenovan za poveljnika paznikov v moški kaznilnici v Mariboru.

m. **Zaradi prireditve Mariborskega tedna** bo v času od 2. do 15. t. m. za vsak promet zaprta Prešernova ulica od Aleksandrove ceste do Maistrove ulice ter Razlagova ulica od Cankarjeve do Ciril Metodove ulice.

m. **Nagradno tekmovanje za najlepša in najučinkovitejša izložbena okna.** Dovoljujemo si opozoriti ponovno vse tekmovalce, da se morajo prijaviti pisarni Slovenskega trgovskega društva, Jurčičeva ulica 8-I., kjer dobijo obenem pogoje za udeležbo. Prijaviti se je najkasneje do petka, 4. t. m., ker sicer pri ocenjevanju ne bodo prišli v poštev. Gg. trgovci, okrasite svoja izložbena okna za »Mariborski teden«!

m **Festival narodnih običajev v Mariboru.** Pripravljalni odbor prosi občinstvo, da se po možnosti v narodnih nošah udeleži sprejema narodopisnih skupin, ki bodo nastopile na festivalu. Sprejem bo v soboto, ob 11.30 na glavnem kolodvoru, Narodne noše naj bi se v čim večjem številu udeležile povorke, ki bo po prihodu vlaka krenila z glavnega kolodvora skozi mesto.

m **Policijska ura za časa VIII. Mariborskega tedna.** Kraljevska banska uprava v Ljubljani je odobrila za časa trajanja letošnjega Mariborskega tedna, od 5. do 13. avgusta podaljšanje obratovalnega časa gostinskih obratov v Mariboru. V tem času bodo odprte kavarne do 4. ure zjutraj, buffeti do 23. ure zvečer in vsi ostali gostinski obrati do 2. ure zjutraj. Za podaljšanje policijske ure gostinski obrati ne plačajo posebnih pristojbin.

m **Narodopisni festival v Mariboru.** Za obiskovalce festivala, ki bo 5. in 6. avg. je železniška uprava odobrila četrtinsko vožnjo na podlagi posebne legitimacije prireditvenega odbora, ki stane 2·— dinarja. Te legitimacije so interesentom na razpolago pri vseh poslovalnicah „Putnika" v Sloveniji, kakor tudi pri občinskih uradih večjih občin v Sloveniji. Ugodnost četrtinske vožnje uživajo vsi obiskovalci festivala za dopotovanje od 4. do 6. avg. in za povratek od 5. do 7. avgusta.

m **Okrajni odbor Rdečega križa** v Mariboru priredi koncem avgusta IV. tečaj za prostovoljne bolničarje in bolničarke. Tečaj bi trajal 8—12 tednov, po 2—3 krat tedensko, vsakokrat po 2 uri.

Moški, ki niso vojni obvezniki, prvenstveno pa ženske v starosti od 18 do 50 let, se vabijo, da se prijavijo za ta tečaj do 20. avgusta t. l. v društveni pisarni na okrajnem načelstvu Maribor, levi breg, soba št. 43, II. nadstropje, med 10. in 12. uro.

m. **Žito v plamenih.** Ob koroški progi so iskre iz lokomotive zanetile žito ob progi. Požar je napravil precejšnjo škodo.

m. **Zopet žrtev kopanja.** Pri kopanju je v Dobrovcih pri Slivnici utonil 13-letni gimnazijec Branko Kašpar.

Zaključek šahovskega turnirja

Sinoči so šahovske mizice v kavarni »Bristol«, na katerih so se ves julij vršile brbe za šahovsko prvenstvo, dobile povsem drugačno podobo. Ure, šahovnice, figure in formularji so zamenjali prti, vaze z nageljni in posode z raznimi dobrotami, zakaj naposled so tudi šahisti čisto navadni zemljani, ki ne morejo živeti zgolj od šaha. K svečanemu zaključku turnirja so se zbrali poleg vseh igralcev zastopniki organizacij ter nekateri prijatelji šahovske igre. Svečanost je z lepim nagovorom otvoril predsednik SK Železničarja g. **inž. Uran** ter iskreno pozdravil g. **prof. Silo** kot zastopnika Mariborskega šahovskega kluba, predsednika Udruženja jugosl. nar. žel. in brodarjev g. **Cafuto,** vse igralce ter goste. Z vzpodbudnimi in duhovitimi besedami se je nato dotaknil turnirja samega ter posameznih uspehov, čestitajoč letošnjemu prvaku uredniku **Franceta Gerželju.** Pole zahvale vsem, ki so kakor koli pripomogli k lepemu uspehu turnirja, je g. inž. Uran sprožil vzpodbuden predlog, naj Maribor po svojih šahovskih klubih v najdoglednejšem času organizira turnir za naslov nacionalnega mojstra Jugoslavije, kar so navzoči gostje in zastopniki klubov toplo pozdravili.

Vodja turnirja neumorni g. **Fischer** je nato v kratkih potezah analiziral potek turnirja, poudarjajoč disciplino in fair igro, ki so jo pokazali vsi udeleženci, ter oficielno razglasil izid turnirja, čestitajoč vsem udeležencem k uspehu. Pri razdeljevanju nagrad pa je k posameznim uspehom dostavljal še svoje »voditeljske« komentarje. Prisrčno zahvalo pa je izrekel načelniku šahovske sekcije SK Železničarja g. **Knechtlu,** ki je s svojo iniciativo in podrobnim delom v največji meri pripomogel do turnirja. Prav tako pa se je ljubeznivo zahvalil gostiteljema g. Golobu in njegovi gospe, ki sta nudila ves čas igralcem prijetno streho.

V imenu MŠK je prireditelju letošnjega turnirja SK Železničarju čestital tajnik prof. **Sila.** Izrazil je veselje nad šahovskim napredkom v Mariboru, ki so ga prinesli novi klubi ter obžaloval, da se turnirja niso udeležili nekateri močni predstavniki kraljevske igre, med njimi prof. Stupan, ker bi njih udeležba verjetno zelo spremenila izid turnirja. Duhovit govor je imel nato še predsednik MŠK ravnatelj g. **R. Golouh.** V razgibanem razpoloženju so nato udeleženci še precej časa »šahirali«, ne da bi bil pri tem kdo — mat.

Agilnemu SK Železničarju in njegovim funkcionarjem, ki se niso strašili dela in žrtev, pa gre odkrito priznanje za lepo organiziran turnir, ki je zlasti med mlado mariborsko šahovsko generacijo odkril več talentov ter dal nobudo za nadaljnje uspehe in razvoj kraljevske igre v Mariboru.

m **Čigavo je kolo?** Pred Batino trgovino na Aleksandrovi cesti je našel stražnik žensko kolo z ev. štev. 2-21366-2.

* **Umrla je** po kratki mučni bolezni g. Marija Erjavec. Pogreb pokojne bo v četrtek ob 5. popoldne na studenško pokopališče.

* **Krožek** učiteljev upokojencev se vrne jutri v četrtek v gostilni **Turist, Betnavska** cesta 39.

* **Na „Pevski festival"** v Rogaško Slatino vozi v nedeljo, dne 6. t. m. poseben avtobus. Nekaj mest je še prostih! Informacije in prijave v knjigarni **Kord** Maribor, Gosposka ul. 9.

Dr. STOPAR, Studenci, zopet ordinira

* **S „Putnikom" v Graz** v sredo, dne 9. avgusta za le din 100·—. Zasigurajte si mesta!

* **Milijoni Vas čakajo!** Nabavite si takoj srečko drž. razredne loterije pri „Vira sreče" Putnik-u, Maribor. Žrebanje prihaja že 12. avgusta. Pohitite!!

* **Za izlet v Mariazell,** ki ga priredi „Putnik" od 5. do 6. avgusta z modernim avtokarom je na razpolago še par sedežev. Cena le din 200·—. Prijavite se takoj pri „Putnik-u" Maribor.

Nočna lekarniška služba (od 29. t. m. do 4. avgusta) Lekarna pri Zamorcu, Gosposka ul. 12., tel. 28-12; lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova cesta 33., tel. 22-13.

Kino

* **Esplanade kino.** „Afera Nataše Rogier", izborni francoski velefilm, poln napetosti in humorja.

* **Grajski kino.** Danes „Ljubljenec mornarjev", na našem Jadranu. Traudl Staudt.

* **Union kino.** Do vključno petka „Hančeva družina" senzacija iz najtemnejših ulic New Yorka.

Radio

Četrtek, 3 .avgusta

Ljubljana: 12. Češke pesmi (plošče); 13.20 Klavirski koncert; 19.30 Deset minut zabave; 20. Plošče; 20.10 Slovenska za Slovence; 20.30 Pisan drobiž (plošče); 21. Prenos iz Lucerna (Simfonični koncert v okviru mednarodnega glasbenega festivala). — **Zagreb:** 17.15 Koncert radijskega kvarteta; 20. Koncert (Sodeluje Vera Gruzaj in RO). — **Beograd:** 19.05 Ciganska kapela Ante Grujića; 21. Narodne pesmi. — **Sofija:** 12.50 Vokalni in instrumentalni koncert; 19.30 Simfonični koncert. — **Bruxelles II.:** 20. „Kneginja čardaša", Kalmanove operete. — **Riga:** 19.10 Simfonični koncert. — **Bratislava:** 19.30 Slovaški plesni šlagerji. — **Budimpešta** 17,35 Madžarske arije s spremljavo ciganov; 22. Ciganska kapela Pertis. — **Radio PTT Nord:** 22. Kvartet trombona. — **Varšava:** 21. Večer pozabljenih poljskih pesmi.

Objave VIII. Mariborskega tedna

* **Le še trije dnevi** nas ločijo od VIII. Mariborskega tedna, velike gospodarske in kulturne revije slovenskega Podravja, ki se prične v soboto dopoldne z otvoritvijo in popoldne ob 17.30 ter v nedeljo ob 10. z grandioznim festivalom narodnih običajev na stadionu Železničarja. Obisk kaže napovedalo na tisoče ljudi iz vse Jugoslavije. Za festival je četrtinska, za ostalo prireditev polovična voznina na železnicah.

Kultura

Kurentovanje

Na festivalu narodnih običajev, ki bo 5. in 6. t. m. v Mariboru, bodo poleg drugih skupin nastopili tudi kurentovalci iz Sv. Marka niže Ptuja, kombinirani s pustnimi šemami iz ostale slovenske Panonije. Mariborčani bodo imeli tako priliko spoznati, kako revne so na poeziji njihove maškerade v primeri s takim prvobitnim panonsko-slovenskim karnevalom; kulturnim delavcem pa bo morda postalo jasno, kje naj iščejo osnov za svoja dela, posebno pa osnove za pravo **slovensko ljudsko gledališče.**

Ko sem se podal na pot, ali bolje rečeno na lov za slovenskim kurentom, sem se skorajda bal, da ne bom našel niti več ostankov pustnih običajev, kot so jih še popisali Štrekelj, Pajek, Trstenjak, Pivko in drugi. Letos pozimi namreč, ko sem ob pustu hodil skozi vasi Lukarije, sem z žalostjo spoznal, da kurent izumira, da je potisnjen z glavnih cest, po katerih so se nekoč podili najfantastičnejši ljudski karnevali, na skrita dvorišča, po cestah pa patruljirajo orožniki. Kurentovanje je v zadnjih letih oblastveno prepovedano, kajti premnogokrat se je končalo s pretepi in poboji. Prekrasno sliko o teh dogodkih nam je naslikal ptujski umetnik Mihelič in jo nazval »Mrtvi Kurent.« Slika nedvomno zasluži, da se sprejme tako z umetniškega kot folklornega vidika v galerijo.

Prepričal sem se pa tekom svojega poizvedovanja o ljudskih običajih, da je kurentovanje vkljub strogim oblastvenim ukrepom ostalo bolj živo, kot sem prvotno mislil, kajti vse pretesno je povezano z nravjo in žitjem lukarskega oziroma panonsko-slovenskega kmeta sploh.

Poverjen z nalogo organizirati kurentovanje za festival, sem krenil iz Ptuja, kjer sem v muzeju našel lepo zbirko kurentskih šem (skrajni čas je, da si jih tudi mariborski muzej omisli!) v Spuhlo, prvo vas na cesti v Lukarijo. Žetev je. Vsa vas je bila na polju. Ko sem jih vprašal po kurentu, so obmolknili, kot bi imeli slabo vest. In za tem molkom skrivajo svojo staro tradicijo pred mestno oblastjo, ki je njihove šege postavila na indeks.

Ker v Spuhli nisem mogel mnogo opraviti, sem krenil v Markovce, tipično obdravsko-panonsko vas s 3700 prebivalci. Markovci so dobili svoje ime po farnem patronu sv. Marku, ki je osamljen v vrsti drugih patronov slvenskih vasi. Večina hiš je zbita iz ilovice in jih imenujejo »bute.« Prebivalstvo, ki je bilo nekoč zaradi trgovanja z lukom širom Slovenije precej premožno, je danes, v času splošne gospodarske krize, ko je tudi cena luku padla, obubožalo.

Folklorna usedlina v Markovcih je najbogatejša. To bi si lahko razlagali tako, da so nekdanjim slovensko-panonskim običajem priseljenci z juga priključili še svoje običaje. Nekdanje prebivalstvo se je namreč za časa turških vpadov pomešalo z uskoki in drugimi, tujerodnimi elementi. O tem pričajo še imena, kot Horvat (Hrvat), Bezjak (bežjak — begunec), Pešec, Strelec ali pa turška: Hasenmali, Solina, Karo itd.

O uskokih, ki so se naselili v teh krajih, niso se pa pomešali z ostalim prebivalstvom, temveč kolikor toliko ohranili svojo samobitnost, priča kraj Stojnci (Stojanci, Stojan = Štefan), kjer govorijo poseben dialekt, ki ni v navadi v ostali Lukariji. Značilno zanj je, da vežejo predloge z napačnimi skloni.

Toda pustimo vsa ta razmotrivanja filologom, katerim bi lahko še marsikaj zanimivega povedal župnik Sv. Marka g. Ignacij Grobler, katerega gost sem bil. Vrnimo se rajši k kurentovanju.

Kurentovanje je naziv za celo vrsto običajev, ki se predvajajo ob pustnem času. Glavni lik teh običajev je **kurent (kúrant, kõrent).** Oblečen je v ovčji kožuh, na glavi ima kapo iz kože, ki mu kot maska zakriva tudi cel obraz. Te maske, najrazličneje barvane, spominjajo po svoji fantastičnosti na maske črncev v centralni Afriki. Iz njih mežikajo majhne, okrogle oči, rilčast nos je iz usnja, brki so iz mete, zobje iz fižola, dolg jezik iz blaga pa je včasih nad vse lepa narodna vezenina. Kurent je opasan z verigo, na kateri je pripetih več kravjih zvoncev različnih tonov, in robcev. Ti robci so novejšega izvora. Pred kakimi 20 leti kurent še ni zbiral robcev, danes pa mu vsako znano dekle pokloni po enega. Robci so premnogokrat opremljeni z ličnimi ornamenti ali pa našitimi reki. Imeti čimveč robcev, to je ponos današnjega kurenta. V roki ima kurent ježevko, bat, ki je obit z ježevimi bodicami.

Želja vseh doraščajočih vaških mladeničev je postati kurent, kar se šteje za posebno čast. Kurent je vedno velik, ponosen, gosposko vzvišen nad ostalimi pustnimi šemami, pripravljen braniti se do skrajnosti pred sramoto, da bi mu kdo snel »kapo.« Navadno hodijo kurenti v večjih skupinah. Njih korak je stalno poskočen in norčav. Kurent ne govori, samo vúli (tuli na poseben način) in se nemo rokuje z vsakim, ki ga sréča na cesti.

Narodna pripovedka pravi, da je bil Kurent pastir, ki je ugnal hudiča in s svojo lokavostjo prišel celo v nebesa. — Na pustni torek ne smeš kurenta brez daru od hiše odpraviti, ker lahko pri živini nesrečo napravi, če se po zemlji pokota (Pajek: Žitje štaj. Slov.) — Narodna pesem od Kurenta: »Sveti Kurent cvirn prede, hoj, hoj, hujaja« žal ni več ohranjena. — Prvemu kurentu, ki ga ugleda, vrže gospodinja pisker na glavo, potem se ji v prihodnjem letu ne pobijejo lonci.

Kurent je znan tudi pri drugih narodih. **Sploh lahko mirno trdimo, da je folklora v svojih zadnjih osnovah na vsem svetu ista, posamezni kraji in narodi so jo le svojim prilikam primerno variirali.** Markovski kurent je sicer podoben nemški šemi iz »Fastnachtspiele« ali pa švedski, madžarski in drugim šemam, **v ponašanju in v detajlni izvedbi pa je nastal iz temperamenta lukarskega kmeta.** Isto bomo videli tudi pri ostalih lukarskih likih. To pa nas navaja k temu, da iščemo nekje v davni zgodovini in poganski mitologiji obredja, od katerih so se nam živo ohranili poslednji ostanki. Tako meni župnik g. Grabler, da je kurent še preostanek nekdanjih satyrov, ki so pri starih Grkih spremljali Dioniza. Markovski priseljenci z juga naj bi po njegovem mišljenju kurenta presadili na naša tla.

Skupino kurentov navadno spremlja **zlodej (tajil),** ki se je menda priključil iz miklavževanja. Vsekakor se pa ta zlodej loči od onih spakedranih šem, ki spremljajo Miklavža po mestih. Občudovati moramo, kako originalno je ljudska fantazija izdelala njegov kostum. Zlodej je ovit z ribiško mrežo (šero; — simbolično: ker vanjo lovi duše), na glavi ima kurentu podobno »kopo«, toda z manjšimi rožički, na hrbtu pa nosi peruti črnega vrana. V rokah ima mesto ježevke dvorožne vile.

Kurent spremlja tudi skupino **oračev.** V tej skupini sodeluje 9 oseb in sicer: 6 fantov, ki vlečejo majhen, lesen plug, priganjač z bičem, kurent, ki orje ter pobirač, ki pobira darove Orači so oblečeni v narodne noše. S kako narodno pesmijo pripojejo na dvorišče in pred hišnim pragom v krogu zaorjejo. Nato pobirač z majhnimi grabljicami »brazde pograbi« in vošči gospodinji srečo, za kar ga ona obdaruje z jajci.

(Dalje jutri.)

k. **Pod včerajšnjim poročilom** o brošuri dr. ing. Nagodeta o upravni razdelitvi Jugoslavije je pomotoma odpadla šifra ocenjevalca **-r.**

Sport

Sportni spored VIII. Mariborskega tedna

VELIKA REVIJA VSEGA MARIBORSKEGA SPORTA RAZEN NOGOMETA —

Kakor vsako leto bodo mariborski sportniki tudi letos pripravili pester spored za Mariborski teden, da tako domačinom in tujcem pokažejo napredek mesta v tej važni panogi telesne vzgoje naroda, ki lahko ponese njegov sloves dalje po svetu kakor karkoli drugega, kakor kaže nedeljski uspeh našega tenisa v Zagrebu. Na sporedu, ki ga niže objavljamo, so zastopane vse veje mariborskega sporta razen nogometa; nogometaši uživajo zadnje tedne počitka v mrtvi sezoni, saj se bo kmalu pričelo jesensko prvenstvo, v sedanji vročini je tudi zanimanje za nogomet minimalno, ker se mlado in staro hladi na Mariborskem otoku ter ob Dravi. Spored prireditev je sledeč:

Sobota, 5. avgusta

8.30 otvoritev II. nacionalnega tekmovanja jadralnih letal za prehodni pokal MT na letališču na Teznem; tekmovanja bodo trajala 10 dni zaključno do 14. avg.

21. „Baklada na Dravi". Propagandna vožnja čolnov, v prireditvi Studenškega sportnega kluba.

Nedelja, 6. avgusta:

8.30 začetek lovskih strelskih tekem za pokal Mestne občine mariborske, na vojaškem strelišču v Radvanju; lovske strelske tekme trajajo preko celega dne.

10. dravska regata čolnov vseh kategorij, na progi Mariborski otok — kopališče Kristian, v prireditvi Studenškega sportnega kluba.

Sreda, 9. avgusta:

19. stafetni tek skozi mesto za prehodno darilo MT, start v Ljudskem vrtu, cilj na Trgu svobode, v prireditvi Medklubskega odbora LAP ob sodelovanju vseh mariborskih atletskih klubov.

Sobota, 12. avgusta:

8. začetek teniškega turnirja za nacionalno prvenstvo Slovenije v prireditvi in na igriščih ISSK Maribor, Copova ul., turnir traja ves dan do mraka.

Nedelja, 13. avgusta:

5. velika propagandna kolesarska dirka „Okoli Pohorja", v prireditvi SSK Maraton, start v Koroščevi ulici pri parku, cilj istotam okrog 10.30.

8. nadaljevanje teniškega turnirja za nacionalno prvenstvo Slovenije na turnirskih igriščih ISSK Maribora, turnir traja ves dan do zaključka.

10. plavalna tekma na Dravi, proga Mariborski otok — kopališče Kristian, v prireditvi Mariborskega plavalnega kluba.

11.30 povorka kolesarjev skozi mesto (Koroščeva ul. — kolodvor — Aleksandrova cesta — razstavišče MT).

15. letalski dan na letališču na Teznem, leti in akrobacije jadralnih letal kakor tudi vojaških in civilnih motornih letal, leti za občinstvo.

16. medmestna plavalna tekma Zagreb—Maribor na Mariborskem otoku, ekshibicije v skokih, v prireditvi Mariborskega plavalnega kluba.

Kolesarska dirka okoli Pohorja

Ob priliki VIII. Mariborskega tedna bo priredil SSK Maraton 13. avgusta veliko medklubsko kolesarsko dirko „Okrog Pohorja" pod pokroviteljstvom marib. župana dr. Alojzija Juvana. Proga je dolga 157 km ter vodi po drž. cesti Maribor — Fram — Slov. Bistrica — Konjice do Stranic, kjer se odcepi ter vodi preko Vitanja in Hude luknje do Slovenjgradca, kjer bo okrepčevalnica, nato pa preko Dravograda, Marenberga, Sv. Ožbolda in Fale v Kamnico, od koder bodo dirkači vozili v Maribor po Koroščevi ulici do Vrazove, kjer bo pred parkom cilj. Vozači bodo startali pred stadionom SK Železničarja ob 5. zjutraj, na cilj pa bodo prispeli okoli 10. Pravico starta imajo vsi člani JKS kategorije A in B, ki posedujejo licenco za l. 1939.

Prva desetorica plasiranih bo prejela lepa darila, prvih pet Mariborčanov pa bo dobilo še posebna darila. Vsi dirkači, ki bodo dospeli na cilj v teku ene ure za zmagovalcem ,bodo dobili spominske kolajne. Razdelitev nagrad bo na veseličnem prostoru MT, Kamor bo šla po dirki povorka z godbo na čelu. Prijave s prijavnino din 10·— je poslati najkasneje do 12. avgusta ob 12. na naslov SSK Maraton, Koroška 26/II, kasneje bo prijavnina dvojna. Za dirko ,ki bo ob vsakem vremenu, veljajo zadevna splošna določila.

Veslaške tekme na Dravi

Studenški sportni klub bo priredil v okviru Mariborskega tedna 6. avgusta dopoldne veslaške tekme na Dravi. Tekmovale bodo enosedežne in dvosedežne sandoline ter gusarji s po 6 veslači.

Start bo ob 10. na Mariborskem otoku, cilj pa bo v Kristianovem kopališču. Startnina znaša za sandoline din 5·— in 10·—, za gusarje pa din 20·— od čolna. Prijave se sprejemajo v gostilni Kraner v Studencih ter pri blagajni na Mariborkem otoku.

5. avgusta ob 21. bo po Dravi vožnja s čolni ob bengaličnî razsvetljavi, za katero naj se javijo veslači v sandolinah in čolnih ob 19.30 v kopališču „Katra" v Studencih. K sodelovanju se vabijo tudi netekmovalci.

JUGOSLAVIJA—BAVARSKA 10 : 6

Včeraj je bil v Zagrebu boksarski dvoboj med reprezentanco Bavarske in Jugoslavije. Za Bavarce je nastopila mestna reprezentanca Monakovega, ki je dosegla v soboto proti Zagrebu remis z 8 : 8. Naša državna reprezentanca je slavila lepo zmago z 10 : 6.

KOVAČEVA PORAŽENA V FINALU

Na mednarodnem teniškem prvenstvu Poljske v Gdinji je Poljakinja Jedrzejowska premagala Kovačevo v finalu s 3 : 6, 6 : 3, 6 : 3, v mešanem doublu pa je par Kovačeva-Hebda izgubil proti poljskemu paru Jedrzejowska-Tloczinski z 1 : 6, 3 : 6.

s **SK železničar bo odigral** v nedeljo, 6. avgusta, prijateljsko nogometno tekmo proti SK Laško v Laškem.

s **Izredni občni zbor Hrvatske sportne sloge** bo v Zagrebu 6. avgusta. Na dnevnem redu je poročilo o dosedanjem delovanju od zadnjega občnega zbora ter sprejetje važnih sklepov za pravilno razvijanje hrvatskih sportnih prilik.

s **Krajišnik** je vložil protest proti verifikaciji kvalifikacijske tekme za vstop v ligo proti ŽAK-u radi nekih sodnikovih odločitev.

s **Teniško prvenstvo Poljske** na mednarodnem turnirju v Gdinji si je osvojil Čeh Hebda z zmago nad Poljakom Tloczinskim v finalu s 6 : 2, 1 : 6, 9 : 7, 6 : 3.

MARIBOR 2139

Janko Furlan 5

»Splošno,« odgovori vodnik. »V bodočnost zremo skozi preteklost, ki nas uči, svari, opominja... Zgodovina razkriva naša pota in cilje. Saj to ni znanje... domnevanje je, globoko in občutno, ki nas s preteklostjo spoji, kakor da bi jo sami doživljali... Tako zahtevajo kri, zgodovina, napredek, človeštvo... tako hoče zavest naše narodne družine.«

Gospod Zemlich mu seže v roko in mu jo krepko stisne, iz radostnih oči mu zdrkneta dve solzi. »Veliko resnico govoriš, brat moj po krvi in spoznanju! Kar je bilo našim prednikom le dogodek, le kontemplacija stvari, brez vživljenja in sodelovanja... kar je prej hiralo in razpadalo v temi, vnanjem in notranjem siromaštvu, to je oživelo in kipi v pogonu in zanosu;... iz zmesi omrtvičenih individuov se je človeška družba spojila v celino, kjer se poedinec zaveda, da je njen atom, njen sestavni del. Zato so vsakomur točno in pravično odmerjene dolžnosti in pravice... Povzpeli ste se že na stopnjo človeka in dosegli kulturo, ki se ji klanjam... Kaj pa je tamle?« prelomi svoj govor kažoč z desnico proti Mariborskem otoku, iz katerega mole velike antene in parabolne žarnice.

»Le trenutek potrpljenja... bomo skoro tam, in se boste mogli osebno prepričati o notranjščini tega otoka, ki je v vsakemu kosu naše preteklosti igral svojo vlogo: našim prednikom-poganom je bil menda sveti gaj, kasneje začaran, v 20. stoletju pa kopališče večjega kova. Danes pa... no, to boste, kot rečeno, skoro videli.«

Mimo njih švigne po Dravi navzgor ličen hidrokar — vozilo najnovejše konstrukcije, ki se komaj dotika valov. Spredaj in zadaj režejo v vodo vijakom podobni propelerji; v ladji sličnemu trebuhu je polno potnikov.

»Od kod in kam vozi ta komar?«

»Imamo jih več, od teh dva večja, ki vršita osebni promet do Črnega morja, dva do Beograda, ta in še eden pa »letata« med Mariborom in Ptujem, ki sta v zelo živahnih stikih.«

»Ali more voziti po vsej strugi?«

»More, ker je korito Drave regulirano do konca našega mesta. Sicer pa se to vozilo po potrebi lahko dvigne nad vodo in ga zato morebitne vodne zapreke pri vožnji prav nič ne ovirajo.«

Dospeta do stopnišča, vodečega v spirali na desno pod breg in nato v rov pod strugo levega rokava Drave.

»Čemu ta podzemska pot?«

»K delikatnim napravam v tem podzemlju spada tudi podzemski dohod,« razlaga vodnik, ko dospeta po obokanem lesketajočem se hodniku pred debela steklena vrata in zreta v tajinstveno razsvetljene prostore.

»Pekel?« vpraša gost z nasmehom.

»Ni točno, saj ni nikjer ognja... Prosim vstopite!« veli gostu, ko se takrat odpro vrata.

Par korakov na levo in desno od vrat sta dva prostora; oni na desni je precej prostorna soba z velíko pisalno mizo v sredini ter opremljena z mnogimi načrti in vsemi mogočimi aparati ob straneh. Svetel je, ker prihaja vanj sončna svetloab skozi popolnoma prozoren strop. Gospod srednjih let sedi ob nekem načrtu, vidno zelo zaposlen, ker ne opazi došle dvojice.

»Dovolite, gospod Iskra,« reče vodnik, ko stopi z gostom v urad in okrenivši se proti temu: »gospod Zemlich, sociolog...«

»Me zeló veseli... Naš rojak... Sem že obveščen in v vsem na razpolago. Izvolite za trenutek v tej neobičajni sprejemnici!« reče inženir-upravnik in mu ponudi sedež.

»Hvala!... Ta katakomba me je malo zmedla in se ne znajdem... Kaka centrala... kemični laboratorij... opazovalnica... čistilnica...? So res smešna moja ugibanja, ampak... saj veste... sociolog...«

»Sociologija in take čarovnije so si precej narazen... razumem,« mu pomaga iz zadrege upravnik. »Nič čudnega, zlasti, ker je ta krtina nekak mariborski kapric...,« se šali in nadaljuje resno: »Take so vijuge kulturne zgodovine. Prej so tukaj izkoriščali vodo za kopel, sedaj pa smo napravili iz tega otoka nekako srce mariborskega žitja; od tod polje energija, ki kuje na vseh straneh našega mesta gospodarska in kulturna dobra.«

»Torej električna centrala?!... Ampak v nasprotni sobi sem mimogrede opazil same rastline... kako to?«

Upravitelj mu namigne in odidejo v drugi prostor. —

»Pri nas gojimo, kot znano, vse mogoče kulture: užitne, lepotične, dišavne, zdravstvene. Zato smo ta prostor odstopili znanstveno-eksperimentalni kontroli, da dožene, kako n. pr. vpliva elektrika, napeljana v poljubnih količinah skozi posode in okrog njih, na njih razvoj... kje in kdaj je večji učinek... kdaj in pri katerih kulturah je večji uspeh... S temi lučmi preskušavajo učinek električne svetlobe na rast... Iz teh opazk,« reče upravnik, ko dene pred gosta precej debel seznam, » se je dognal že marisikateri koristen nauk in nato sporočil agronomom, vrtnarjem, cvetličarjem v nadaljnjo preskušnjo.«

Zanimivosti

Mikrobne vojne v bodočnosti

Dandanes si niti predstavljati ne moremo, česa vse se bodo oprijeli ljudje, da bi v bodoči vojni čimprej in čimbolje uničili sovražnika. Vzemimo le en primer.

Že dva ,tri tedne preden bo tajna diplomacija napovedala vojno, se bodo lahko utihotapili v sovražno ozemlje tajni agenti in po velikihi mestih raztrosili mikroskopsko majhne bacile živalske kuge. Seveda, najprej je treba uničiti nasprotniku rezerve prehrane, živino. Kužna bolezen bo jela razsajati naenkrat na več straneh. Ljudje, ki se prvotno ne bi zmenili za živino, bi šele prepozno lahko opazili, da je okužena. Medtem je sovražnik že napovedal vojno, agenti so dosegli svoj cilj.

V laboratorijih bodo morali delati noč in dan, da bodo rešili ostanek zdrave živine. Drugod spet bodo lahko utihotapili tuji agenti samice papagajev, okužene s klicami papagajske bolezni, ki se največkrat konča s smrtjo. In če se v večjih mestih pojavi takšna bolezen sporedno z živinsko kugo, bodo morali laboratoriji preganjati eno morilko, zanemarjati pa drugo. Med ljudi se tako lahko naseli preplašenost še preden je vojna tu.

Po nekaj tednih bo medicinska znanost pregnala nevarnost. Toda, sovražnik ne bo miroval. Natrosil bo tu legla črevesnih bolezni, drugod spet bacile ljudske kuge. Bacilna vojna bo v polnem teku, organizacija obrambe zelo težka. Koliko pažnje bo treba v tem pogledu posvečati že konservam, da ne bo vanje zašel bacil okuženega mesa. Bolezen se tako lahko razširi med borci in ko odhajajo ti v zaledje, med civilisti.

Druga nevarnost parazitne vojne bo, da ne bodo tuja letala natrosila nad žitnimi polji legla zajedalcev. Letina bi bila uničena, uspeh sovražne kemične vojne večji. No, ko bo pa vojna minila, bodo države odkrile, da so žrtve bacilske vojne prav za prav neprimerno manjše od onih po frontah. Čas, ko so se lahko epidemije širile po mili volji po svetu, je minil. Le strah, strah pred njimi ima velik vpliv na množice in to hoče tudi sovražnik doseči, ko sega z raznimi, pa tudi okuževalnimi sredstvi na tuja ozemlja. Torej, prebivalstvo za fronto bo imelo v bodoči vojni tudi v tem pogledu eno skrb in pozornost več.

Žile na roki izdajajo človeka

Če bi fotografirali naše telo s pomočjo plošč, ki vsrkavajo infrardeče žarke, kateri prodro tudi skozi kožo, bi dobili zanimivo sliko. Dr. Enno Friksen je na ta način fotografiral podkožno ožilje mnogih ljudi na gornjem delu roke in prišel do zanimivih rezultatov.

Vsak človek ima na svoj način razpredene žile, ki lahko dostikrat pomagajo pri ugotavljanju identitete zločincev, namesto dosedanjih prstnih odtiskov. Nekateri ljudje imajo zelo izrazite in debele žile, drugi spet komaj zaznavne, pa drugače razpredene. Vse te razlike se dajo porazdeliti na nekaj izrazitih skupin z osnovnimi podobnostmi. Pri nekaterih dvojčkih je ta razporeditev žilnega omrežja zelo podobna.

Levja farma sredi Londona

Stanley Turpin, bivši upravnik v Shapertonu, namerava ob Temzi v Londonu ustanoviti levjo farmo za 300 živali. Oblasti mu sicer ne gredo nič kaj na roko, češ, da mora nabrežje ostati kakršno je. Mož pravi, da mora okolico prilagoditi afriški naravi, da se bodo levi počutili kakor doma. Za umetne kamenite gore misli pripeljati skale naravnost iz Afrike. Tudi živali, s katerimi bodo pitali leve, bo dobival iz Afrike. Nekaj levov so že nalovili v Transvaalu in jih bodo v septembru pripeljali na Angleško.

Turpin je bil s svojo ženo dalje časa v Transvaalu, je znan lovec na kralja zveri. Leve namerava tudi dresirati in jih prodajati cirkusom, sam pa hoče Londončanom pričarati nekaj afriškega življenja. Ko bo levja farma odprta, si obeta mož mnogo dohodkov od vstopnine radovednežev.

Boj proti podganam

Škoda, ki jo povzročajo po vsem svetu podgane, gredo v milijarde. Samo Francija utrpi vsako leto nad milijardo frankov škode zaradi podgan. Zato ni čudno, da so napredne države uvedle cel niz zakonov za boj proti podganam. Poleg strupov so najboljše sredstvo proti tem glodalkam mačke, ponekod tudi druge živali in kače. Na Japonskem, kjer pride na 100 hiš 80 mačk, ni podgan, kjer je pa na 100 domačij le 50 mačk, so podgane že po hišah. V Tokiu, kjer ima komaj vsaka 25 hiša po eno mačko, plešejo podgane svoj ples. Proti podganam je treba izbirati v odgojo le krepkejše mačke.

PRAGOZDNI TANK

Pod vodstvom švicarskega raziskovalca Arnolda Bachmanna bo šla posebna znanstvena odprava v notranje, še neraziskane pragozdove Brazilije. V ta namen so zgradili poseben tank, ki je znotraj podoben velikemu letalu. Motor goni bencin, a se v pragozdu lahko prilagodi kurjenju z ogljem. Proti vročini so notranje stene oblečene s plutovino. — Tank ima filmski in lovski stolp. Na odprtem prostoru lahko doseže 40 km na uro, na drugih mestih bo lahko premeril le en km na uro.

× **Kako medi drevje.** Na karlsbadski čebelarski opazovalnici so ugotovili, da je letos sadno drevje slabo medilo. En ha cvetočih jablan je dal le 8 kg medu, 1 ha češenj 35 kg medu. Toda, 1 ha doraslega javorjevega gozda nudi že 210 kg medu.

× **Policaje posojajo.** Na Angleškem si lahko izposodijo stražnike. Navaden stražnik stane tri šilinge na uro ali 22 šilingov na dan, višji policijski stražniki stanejo že 9 šilingov na uro. Tudi ženske detektive posojajo, te pa stanejo več kot funt dnevno. Še višje so cene, če mora iti stražnik z vami v navadni, civilni obleki ali pa v fraku.

— Ali bi lahko dobil pri vas službo hišnega varuha?

— Nemogoče. Mi že imamo hišnika!

— Ni res! Pred pet minutami se je pod mojim motorjem smrtno ponesrečil.

* * *

V gostilni.

— Prosim vas, ali je ta riba sveža?

— Ne vem. Jaz sem šele osmi dan tu...

* * *

—Gospodična, vaše oči niso v redu. Neprestano se vam solze. Morate iti k zdravniku.

— Jutri pojdem. Danes ne morem, ker je pogreb — mojega šefa...

* * *

On: — Ne vem, kako je to, toda kadar kadim, ne morem misliti.

Ona: — Res? Nisem vedela, da ste tako strasten kadilec...

Čitajte „Večernik“

Prodam...

radi bolezni v družini rentabilno in donosno, zelo **dobro uspevajočo trgovino** v centru mesta z zagotovljeno eksistenco. V poštev pridejo slaščičarji in peki. Potreben večji kapital. Reflektanti naj se obrnejo na Gjuro Branisavljević, Zagreb, Preradovičeva ul. 1-I. 6985

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par; najmanjša pristojbina za ta oglase je din 6.—. Dražbe, preklici, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek je enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za vse vposlati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

Razno

Sladkor v sipi za vkuhavanje kakor prvovrstni kiS za vlaganje vedno na zalogi
»KAVALIR«
Gosposka 28. 7029—1

Najboljša kava samo pri
»KAVALIR«
Gosposka 28. 7028—1

OSETOV »GRIČ« VABI!
Klopotec, avtogaraže, prenočišča, amerikanska elektrika. Mozler liter 10 din. 6944-1

VSAKOVRSTEN PREVOZ
z novim tovornim avtomobilom oskrbi točno in solidno prevoznik: Roman Ploj, Maribor, Aleksandrova c. 36-II. 7015—1

Posojila

na vknjižbo (samo večje vsote) vam takoj preskrbi

Bančno kom. zavod

Aleksandrova 40

»EFKA« MIZARSTVO
Frančiškanska 12. Maribor, razstavlja tudi na letošnjem Mariborskem tednu. Se priporoča za naročila stanovanjskih oprem. Korošec Franc. 7072—1

ZA POTOVANJE
kovčegi, torbice, nahrbtniki, krušniki, aktovke, velika izbira, nizke cene pri Šterbalu, Meljska c. 2, Trg svobode 6. 7084—1

GOSTILNIČAR IN POSESTNIK
išče za takoj gospodinjo, ki govori slovenski in nemški, ne pod 40 let staro, z 80 do 100.000 din. Ženitev ni izključena. Ponudbe pod »Srečna« na upravo »Večernika«. 7089—1

Posest

PRODAM PARCELE
ob glavni cesti, za vsako obrt pripravne. Ptujska cesta 87. 6669—2

PRODAM POSESTVO
v bližini Limbuša, velika zidana hiša in hlev, 6½ orala zemlje, vinograd, sadonosnik in gozd. Naslov v upravi. 7092—2

Kupim

MARIBORSKI TEDEN
Deske, letve, prečnike in tesan les kupite najbliže pri Gnilšeku, Razlagova 25. 7065—3

Prodam

Pristni zdravilni
MED
prodam, ca. 600 kg. Cena po dogovoru. Kolarič, Ruše. 7042—4

PRODAM
sportni in globok beli voziček. Vpraša se Frankopanova ul. 57, pri hišniku. 7068—4

POHIŠTVO!
Kompletna orehova jedilnica, bela spalnica in razno pohištvo, dobro ohranjeno, radi selitve naprodaj. Vošnjakova ul. 20-I. 7074—4

Skoraj nova kromatična, štiri vrstna
HARMONIKA
se poceni proda. Kettejeva ul. 23. 7079—4

BRIVSKOFRIZERSKI SALON
poceni, tudi na obroke prodam. Seme, frizer, Rače. 7083—4

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE
se poceni takoj odda, z verando in balkonom v novi zgradbi, Strma ul. 4, Krčevina. 7069—5

Stanovanje išče

Iščem čisto
STANOVANJE:
1 soba, kuhinja. Ponudbe na »Večernik« pod »Maribor, desni breg«. 7076—6

Sobo odda

MEBLIRANO SOBO
oddam solidni stalno nameščeni gospodični, na željo tudi hrano. Stritarjeva ul. 5-I. 7077—7

GOSPODJE
se sprejmejo na hrano in stanovanje. Melje, Gubčeva 3, vrata 3. 7080—7

Sobo išče

Iščem kot stalno stanovanje opremljeno, sončno, mirno
SOBO
s posebnim vhodom. Mogoče tudi hrano. Cenjene ponudbe v upravo pod »Vojaški upokojenec«. 6998—8

Službo dobi

NATAKARICA
z neka denarja se sprejme kot družabnica. Ponudbe na upravo pod »Natakarica«. 6947-9

KUHARICA
za vse z letnimi spričevali dobi službo pri Büdefeldtu, Gosposka ul. 14-I. 7075—9

IŠČE SE OSEBA
za praktično predvajanje gašenja ognja za časa »Mariborskega tedna«. Pri sposobnosti tudi stalna zaposlitev. — Predstaviti pri »Intra«, Pobrežje, Cankarjeva 16. 7078—9

UČENCA
sprejme trgovina Mernig, Tezno, Ptujska c. 1. 7081—9

Išče se
SAMOSTOJNA KUHARICA
in za vsa ostala hišna dela takoj. Naslov v upravi. 7088—9

Sprejme se
UČENKA
s predpisano izobrazbo v modno trgovino takoj. Naslov v upravi. 7090—9

UČENKA
se sprejme. A. Stubec, Stolna ul. 5. 7091—9

Zlato in srebro,
briljante, zastavljalne listke išče nujno za nakup
M. Ilgerjev sin,
Maribor, Gosposka ulica 15.

Dopisi

Nesporazum v zakonu?

obrnite se na grafologa
KARMAHA
ki se odlikuje posebno z analizo človeškega značaja, dela na strogo znanstveni bazi grafologije in daje vsakemu nasvete, ki Vam bodo koristili vse bodoče življenje. Obiske sprejema v Mariboru, hotel »Zamorc« vsak dan od 9.—12. dop. in od 14.—19. pop. Odgovarja tudi na došlo korespondenco. V Mariboru ostane do 10. avgusta.

Preizkušen je vsaki kozarec znamke
„REX“
zatorej ga za vkuhanje sadja in sočivja uporablja vsaka vzorna gospodinja.
„REX“
kozarci so svetovno znani in se dobijo v Mariboru le v obeh trgovinah tvrdke
Ivan Kovačič
Slovenska ul. 10
Koroška cesta 10
Znižane cene.

Naznanilo preselitve!

Svojim cenj. strankam in p. n. občinstvu naznanjam, da sem preselil svojo čevljarsko delavnico 2. avg. 1939 iz Tržaške ceste 3 v **Ulico 10. oktobra 4**
Josip Dogša

Obiščite 8. MARIBORSKI TEDEN

od 5. do 13. avgusta 1939

Polovična vožnja na železnicah od 1. do 17. avgusta 1939.

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVIJA.
Industrija — Trgovina — Obrt — Kmetijstvo — Velika tekstilna razstava — Tujsko prometna razstava — Gostinstvo — Vinska pokušnja — Razstava narodnih vezenin — Narodopisne razstave — Jubilejna gledališka razstava — Skautska razstava — Razstava malih živali — Številne specialne razstave — Koncertne in gledališke prireditve — Sportne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

5.—6. avgusta festival slovenskih narodnih običajev.

Obiščite Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji! — Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak! — Obiščite vinorodne Slovenske gorice! — Obiščite veseli Maribor in njegovo okolico!

Mariborski teden je najlepša priložnost za obisk naše severne meje!

Izdaja in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. — Oglasi po ceniku. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva štev. 25-67 in uprave štev. 28-67. — Poštni čekovni račun štev. 11. 409.